

Matkaraportti: Graz – Itävalta

Matkustamisesta

Saavuini Graziin 1.9.2015. Lensin Lufthansalla Münchenin kautta, jolloin lentoaikaa kertyi noin 7 h suuntaansa. Aikamoinen kiertoreitti siis, mutta löysin hyvin halvat lennot ja pääsin perille suoraan Graziin. Wieniin lentää Finnair suoraan, joten 2,5 tunnissa hurauttaa Helsingistä Wieniin ja Wienin kentältä pääsee kolmessa tunnissa junalla Graziin. Toki Meinfernbus eli tšekiläinen Onnibussi liikennöi myös Wien – Graz väliä noin 9 euron hintaan, mutta sitä varten pitää sitten siirtyä kentältä keskustaan, jollekin niistä pysäkeistä, jolta tuo Meinfernbus operoi. Junan saa ostettu noin 14 euron hintaan, kentältä tosiaan suoraan Grazin keskustaan. Kannattaa olla noin viikko etukäteen lippuja ostamassa, niin säästää. Toki Itävallassa on käytössä opiskelijoille alennuskortti ”Vorteilscard”, jolla saa liput -50 % hintaan. Tätä varten pitää olla alle 26-vuotias. Itse en kyseistä korttia hommannut, koska tosiaan etukäteen suunnittelemani Wieniin pääsi yhtä edullisesti. Junia liikennöi ÖBB. Junilla pääsee Grazista helposti Innsbruckiin tai Salzburgiin, Meinfernbus kuljettaa myös maan sisällä ja myös rajojen ulkopuolelle, esim. Prahaan.

Olin ottanut jouluksi paluulennon kotiin, ja sen olin ajoittanut niin, että kalenterivuoden mukaan joululoma on jo alkanut. Palasin sitten tammikuussa uusilla lennoilla Graziin ja niitä varatessa oli sitten viimeiset tenttipäivät tiedossa, joten ei tullut aikataulutusten kanssa ongelmia lentolippuja ostaessa. Noin 200 e on hyvä varata menopaluulentoihin.

Grazissa liikkumiseen kannattaa hankkia pyörä. Keskusta on suhteellisen pieni, joten joka paikkaan jaksaa fillaroida. Lisäksi Grazissa on toimiva julkinen liikenne, joten ratikoilla ja busseilla pääsee hyvin ympäri kaupunkia. Kävelen välimatkat saattavat olla toisinaan vähän liiankin pitkiä. Toki asunnon sijainti ratkaisee paljon. Pyörän saa Grazista liikkeestä noin 100 eurolla, jolloin apuja ketjujen irtoamiseen ynnä muuhun pieneen saa ilmaiseksi ja pyörän voi myydä liikkeeseen takaisin. Liikkeestä riippuen maksavat sitten 30-50 % ostohinnasta takaisin. Erasmus Graz Facebookissa opiskelijat myyvät pyöriään, lähtöhinta siellä pyörä 40 euron kieppeillä. Taksit Itävallassa on Suomeen verrattuna edullisia.

Jos hankit pyörän, ole varovainen kuitenkin poliisin kanssa. Poliisi on äärimmäisen kiinnostunut pyöräilijöistä. Älä aja missään nimessä humalassa, se tietää tuntuvia sakkoja. Älä myöskään mielellään kyyditse ketään pyörällä. Jos ajat pimeässä, huolehdi, että sinulla on valo edessä ja takana. Valoitta ajamisesta rapsahtaa 400 euron sakko. Lisäksi Itävallassa on tarkat säännöt montako heijastinta ja torvi kuuluu pyörässä olla. Joten ole tarkkana.

Itävaltaa kiertäessä autonvuokraus toimii näppärästi, toimistoja löytyy keskustasta sekä lentokentältä, joka on noin 9 km päässä keskustasta. Huomatkaa vinjettien käyttö, myös lähimaissa, jos ylitätte rajan. Busseilla pääsee lähimaihinkin ja Wienistä saa halpoja lentoja esim. Hampuriin. Itävallalla on 8 rajanaapuria, joten nähtävää ja koettavaa riittää. Jos olet liikenteessä talvella, laskettelukohteita löytyy jokaiseen lähtöön. Gigasport eli paikallinen suuri urheiluvälineliike järjestää päivän bussiretkiä kivoihin kohteisiin, joten tähän kannattaa tutustua, jos rinteet kutsuvat.

Intensiivikurssi

Osallistuin saksan kielen kurseille, ja koska minulla oli muutamia opintoja taustalla, niin jouduin tasokokeisiin. Ilman aikaisempia opintoja pääsee tosiaan suoraan aloittamaan A1.1 tasolta eikä tasotestejä tarvitse suorittaa. Tasotestit sijoittuivat sitten 3.-4.9. ajalle, riippuen mihin testiryhmään päätyi. Intensiivisaksankurssi kesti kolme viikkoa, maanantaista perjantaihin klo 9-12 ja sijoittui aikavälille 7.-25.9. Siitä kertyi mukavasti heti alkuun 6 opintopistettä. Myöskin kurssi on oiva keino tehdä heti alkuun ystäviä. Lukukauden aikana voi myös suorittaa normaaleja saksan opintoja, tunnit kerran viikossa ja kerryttää 3 opintopistettä. Kielten opiskelu ei kuitenkaan ole Itävallassa ilmaista vaan intensiivikurssi maksoi 160 euroa ja lukukausikurssi 60 e.

Aikataulusta

Olin paikalla muutaman päivän etukäteen, koska OeAD:n vuokrasopimukset alkoivat tuolloin 1.9. Orientointipäivät olivat 3.-4.9. EU-kansalaisille noita orientointeja ei kauheasti ollut, mutta ainakin siellä tutustui heti muihin vaihtareihin.

Itse lukukausi alkoi 1.10. ja ne, jotka eivät osallistuneet intensiivikursseille, saapuivatkin vasta syyskuun puolivälin jälkeen ja heille oli omat orientointipäivänsä. Kurssien opetus päättyy viimeistään tammikuun loppuun ja tentit ovat ohi enemmän tai vähemmän helmikuun puoliväliin mennessä. Minulla oli viimeinen tenttikin 28.1. Joululoma oli lähes 3 viikkoa, opetus starttasi tammikuun toisella viikolla. Muita vapaapäiviä oli ripoteltu pitkin syksyä, mitään syyslomaviikkoa meillä ei kylläkään ollut. Vapaapäivät löytyy koulun nettisivuilta osiosta Important dates and deadlines.

Suomen opintojen kanssa tuo opintojen venyminen helmikuulle on hankalaa, koska LUT:ssa opinnot ovat tuossa vaiheessa kolmosperiodin osalta jo pitkällä. Kannattaa ottaa hyvissä ajoin selvää, miten paluunsa aikoo Suomessa aikatauluttaa.

Opinnoista

Opetus oli mielestäni hyvän tasoista ja koska saksankieli ei ollut vielä niin hyvällä mallilla, niin kaikki kurssini oli englanniksi. Kaikki professorit puhuivat hyvää englantia, joten kielimuurin takia ongelmia ei luennoilla tule.

Minun kurssini olivat kaikki maisteritason opintoja, jolloin kyseessä oli enemmänkin seminaareja. Osallistujia oli 10-40, riippuen kurssista. Luennoilla käytiin paljon keskustelua professoreiden kanssa, joten opetus oli hyvinkin interaktiivista. Lisäksi näissä seminaareissa ollaan tosi tiukkoja läsnäolojen kanssa. Jokaisella kurssilla hyväksyttiin vain 1 poissaolo koko lukukaudella. Ensimmäiseltä luennoilta ei saanut olla oikein mistään syystä poissa tai sinut kirjattiin ulos kurssilta. Toisaalta luentoja oli myös vain kerran viikossa, joten alkusyksyn minulla oli luentoja vain keskiviikkoisin ja torstaisin, loppusyksystä jouduin sitten käymään maanantaista torstaihin luennoilla. Riippuen toki syystä ja professorista, näissäkin on poikkeuksia. Ja etenkin kandidaton opinnoissa on enemmän luentotyyppejä kursseja, joissa läsnäolo ei ole pakollista.

Lähes jokaisessa kurssissa oli väli- ja loppukoe. Lisäksi suurimmassa osassa tehtiin ryhmätyö. Kokeisiin ei tarvinnut ilmoittautua erikseen vaan ne pidettiin yhdellä luennoista (tässäkin on eroavaisuutta noihin luentotyyppeihin kursseihin, joissa täytyy ilmoittautua myös tenttiin).

Kursseille en saanut ilmoittautua itse vaan opintolinjan vetäjä kävi läpi kaikkien kurssisuunnitelmat ja ilmoitti kurssille, jos ne täyttivät vaatimukset. Tämäkin koski vain maisteritason opiskelijoita, kandidaton opiskelijat hoitivat ilmoittautumisensa itse. Lisäksi kaikille valitsemillesi kurssille et välttämättä pääse, joten alustavaan suunnitelmaan on syytä valita muutama ylimääräinen kurssi, jotka voi sitten ensimmäisten viikkojen aikana tiputtaa pois opinnoistaan. Minä pääsin kaikille kurssilleni, mutta pudotin sitten alun jälkeen yhden pois. Lisäksi hakuvaiheessa tekemälläsi alustavalla opintosuunnitelmallasi ei ole tässä vaiheessa mitään väliä, koska kurssit valitaan uudestaan ja itselläni taisi vaihtua kaikki kurssit. Etenkin aikataulujen päällekkäisyys ja kurssien opetuskieli aiheuttaa ongelmaa. Lisäksi riippuu pitkälti mille linjalle sinut on valittu, miten vapaasti pääset opintojasi valitsemaan. Englanninkielisiä kursseja ei kuitenkaan valitettavasti ole hirveästi tarjolla.

Sain kasaani yhteensä 31 opintopistettä, joista 2 kurssia oli saksaa (9 optä). Lisäksi opiskelin kurssit: Game Theory (6 op), Public Finance (4 op), Business-to-Business Management (4 op), Organizational Design and Strategy 1 (4 op) ja Electronic Business Models and Digital Economy (4 op).

Vapaa-aika

Yliopisto tarjoaa liikuntakursseja 28 euron lukukausihintaan. Lajeina löytyy lähes kaikkea maan ja taivaan välillä. Tunnit pidetään kerran viikossa, joten yhdelle kerralle ei hirveästi hintaa kerry. Näille ilmoittautuminen onkin sitten oikea päänvaivansa, suosituimmille jonotetaan yön yli kampuksella. Mutta ei niin suosituille pääsee vielä myöhemmin ilmoittautumaan.

Grazissa on tarjolla myös muita liikuntamahdollisuuksia, joten jos tiettyä lajia harrastaa niin sitä pääsee varmasti jatkamaan myös Itävallassa. Etenkin opiskelijoiden suosiossa oli boulderointi.

Baareja ja yömenoja löytyy jokaiseen makuun. Aamuun asti saa juhlia, baarit ovat auki seitsemäänkin. Lisäksi pubeja ja kuppiloita on paljon. Karaokea pääsee laulamaan myös, ei ehkä joka ilta, mutta useimpina iltoina, kunhan löytää oikean paikan. Opiskelija-asuntoloissa on myös paljon bileitä, ja koska asuntoloita on ympäri Grazia, niin niissäkään ei ehdi tylsistymään. Kaikissa asuntoloissa on oma party room:nsa, jossa nuo bileet sitten pidetään. Kuten Euroopassa yleensäkin, viiniä ja mietoja saa kaupasta ja hinnat ovat suomalaisen mieleen. Baareissakin juomat ovat edullisia, puolenlitran oluttuopin saa n. 3 eurolla. Baareista saa myös ostaa juotavaa kotimatalla, mikä allistyyttää Suomen menoon tottuneita.

Grazissa pelataan niin yliopistolätkää kuin itse Itävallan liigaa. Yliopistolätkää pääsee katsomaan ilmaiseksi, liigan pelit maksavat noin 10 euroa. Halli on suhteellisen pieni, mutta mukavaa ajanviettoa, jos lätkästä on kiinnostunut.

Ravintoloita Grazissa riittää. Ruoka on myös paljon halvempaa kuin Suomessa. Kunnon sushia jäin kaipaamaan, mutta muuten tuntui kaikkea löytyvän. Ja sushia sai sitten Wienissä sitäkin enemmän. Yöpalaa saa myös mukaansa kätevästi, tiheään tahtiin löytyy kebabruokalaa.

Elokuviin pääsee edullisemmin kuin Suomessa, muista vain tarkistaa, että edes tekstitys on englanniksi, koska Itävallassa rakastetaan dubbaamista. Pakohuoneet, lasersodat ja muut ”erikoisemmat” illanvietot ovat myös mahdollisia, joten tylsää ei Grazissa pääse tulemaan.

Buddy program

Suosittelen lämpimästi ilmoittautumaan mukaan Buddy-ohjelmaan. Riippuen lukukaudesta ja –vuodesta, kaikki pääsevät tai ei pääsevät mukaan. Mutta ohjelma takaa siis paikallisen avustamaan sinua sopeutumisessa ja kaikissa ongelmissa, jotka kohtaat Itävallan byrokratian kanssa. Joita siis riittää.

Buddy tulee hakemaan sinua kentältä/juna-asemalta ja auttaa avainten hankkimisessa asuntoon. Lisäksi buddy vie sinua tapahtumiin ja auttaa tosiaan rekisteröitymisissä ja koulun salojen kanssa. Buddyt kuuluvat ESN Graziin ja sitä kautta pääset varmimmin tutustumaan paikallisiin. ENS järjestää myös tapahtumia pitkin lukukautta, joille pääset ilmoittautumalla ESN:n toimistoilla, jotka ovat niin teknillisellä kampuksella kuin KFU:llakin. ESN:n tapahtumat vaihtelevat bileistä nähtävyyksien kiertämiseen ja niillä tutustuu myös hyvin vaihtareihin. Riippuen myös buddy ryhmästä, yhdellä buddyllä saattaa olla useampi vaihtari. Minun ryhmälläni oli esimerkiksi kolme vaihtaria, joten meistä tuli aika läheisiä vaihdon aikana.

Byrokratiaa

Itävallassa rakastetaan kuria ja järjestystä. Siihen on hyvä asennoitua jo etukäteen. Kaksi tärkeintä asiaa on rekisteröityä kaupunkiin 3 päivän kuluttua saapumisesta ja rekisteröityä Itävaltaan 3 kuukauden kuluttua saapumisesta. Näitä, jos ei tee, luvassa on sakkoja ja sanktioita. Sama rumba on tehtävä myös poislähteissä.

Koulun kanssa saa myös olla aika tarkkana, noudata jokaista deadlineä. Itävallassa ei haluta joustaa mistään, mikä on kerran säädetty.

Asuminen

Minä asuin OeAD:n asunnossa eli paikallisessa opiskelija-asuntolassa. Meillä oli kolmen hengen solu, jossa kaikilla omat huoneet, mutta keittiö, kylppäri ja vessa yhteisiä. Meidän talossa ei ollut seka-asuntoja eli tytöt ja pojat pidettiin erillään. Toisissa asuntoloissa ovat myös sekoitetut asunnot mahdollisia. Ja myös jaettuja huoneita on tarjolla. Lisäksi asuntoloissa on myös yksiöitä.

OeAD on suhteessa kallis, maksoin solustani 395 e/kk. Lisäksi jos haluat majoittaa vieraita kämpässäsi, se maksaa 15 e/yö. Yksityisiltä markkinoilta on mahdollista löytää jaettuja asuntoja alle 300 e/kk. Tämä toki vaatii paljon enemmän aikaa ja vaivaa. OeAd vaatii myös 950 euron takuun, ennen kuin edes alkavat etsiä sinulle asuntoa. Tästä takuusta ne sitten veloittavat lisäksi 18 e/kk hallintokuluja ja loppusiivousmaksun, mutta loput sentään palautuvat normaalisti käyttöösi, kun kotiin lähdet. Toki, jos olet jotain rikkonut, niin sitten saatat saada vähemmän takaisin – siivoojan kanssa tehdään viimeisenä paikana huolellinen lopputarkastus, meillä laskettiin lasit ja lautasetkin. Vuokraan kuuluu kuitenkin siivooja, joten eipähän tarvi vaihdon aikana hinkata vessaharjaa. Tiskit sentään pitää itse pestä.

Toisaalta opiskelija-asuntoloissa on aina seuraa ja menoa, joten ystäväystyminen on helpompaa. Ja aina löytyy ihmisiä tekemään jotain.

Meidän talossa kenenkään asuntoihin ei kuulunut uunia – kummaa. Muutenkin keittiöstä puuttui vähän sitä sun tätä, mutta vierailu Ikeassa kummasti helpotti asiaa.

Sekalaisia huomioita

Grazissa on runsaasti suomalaisia, joten jos koti-ikävä iskee, niin helpotusta saa helposti. Kannattaa kuitenkin siis olla varovainen missä suomea puhuu – ja mitä puhuu.

Jos haluat pestä pyykkiä OeAD:n asuntolassa, sinun on hankittava itävaltalainen pankkikortti. Lisää byrokratiaa, mutta onneksi tilin avaaminen ja kortin saaminen sujuu melko helposti.

SIM-kortin saat ESN:ltä, ja toimii normaalin prepaidin tavoin. Useimmilla vaihtareilla on tuo A1:n liittymä, jolloin tekstarit ja puhelut heidän välillään ovat ilmaisia (tai raja taisi olla 1000 min + 1000 tekstaria /kk).

Englantia puhutaan suhteellisen huonosti kaupoissa, ravintoloissa, julkisissa liikennevälineissä ja turistikohdeissa. Saksankielentaito paranee siis vaivattomasti!

Summa summarum, Graz on mainio kohde, jos ei etsimällä etsi suurkaupungin vilinää. Asukkaita laskennan mukaan 250k tai 500k. Vertaus Tampereeseen on aivan paikallaan. Paljon nähtävää Grazista löytyy ja koska siellä on kaksi isoa yliopistoa, opiskelijaelämä on hyvää ja vaihtareita on paljon! Lisäksi en malta olla tuomatta vielä esiin hyviä matkustusmahdollisuuksia niin Itävallan sisällä kuin ympäröiviin maihin.

Hanna Puolakoski